

ش صندلی :	نام و نام خانوادگی:	کلاس: چهارم	زمان امتحان: ۹۰ دقیقه
رشته: تجربی	درس: زیست شناسی	تعداد صفحات: ۳	تاریخ امتحان: ۹۳/۱۰/۰۸

بارم ۰/۵	۱- در مسیر تولید (سنتز) آرژنین در کپک نروسپورا کراسا، از چه موادی به عنوان پیش ماده استفاده می شود؟ دو مورد را ذکر کنید.
۱	۲- درستی یا نادرستی هر یک از عبارات های زیر را بدون ذکر دلیل بنویسید: الف) در بیماران مبتلا به آلکاپتونوریا، آنزیم سازنده هموجنتیسیک اسید وجود ندارد. ب) در محل اتصال آمینو اسید به مولکول <i>tRNA</i> توالی <i>CAC</i> وجود دارد. ج) پس از اتصال بخش بزرگ و کوچک ریبوزوم به یکدیگر <i>tRNA</i> آغاز گر با کدون آغاز رابطه مکملی برقرار می کند. د) مناطقی از <i>DNA</i> که رونوشت آنها در <i>RNA</i> بالغ باقی می ماند، اگزون نامیده میشود.
۱	۳- دو مورد از تفاوت های فرآیند همانند سازی و رونویسی را بنویسید.
۰/۵	۴- مرحله ادامه ترجمه چگونه شروع می شود؟
۱	۵- به پرسش های زیر در مورد تنظیم بیان ژن ها پاسخ دهید: الف) بخش تنظیم کننده اپران لک شامل چه بخش هایی است؟ نام ببرید. ب) حوالی افزایشنده در کدام نوع سلول ها وجود دارد و نقش آن چیست؟
۱/۵	۶- به پرسش های زیر در مورد مهندسی ژنتیک پاسخ دهید: الف) نقش وکتور در مهندسی ژنتیک چیست؟ ب) هدف از انجام مرحله غربال کردن چیست؟ ج) در چه صورت می گوئیم یک ژن کلون شده است؟
۰/۷۵	۷- شکل مقابل مربوط به نتیجه الکتروفورز مخلوط <i>DNA</i> پلازمید و ژن خارجی است. کدام نوار احتمالاً مربوط به ژن خارجی است؟ قطب - ■ (A) ■ (B) قطب +
۰/۷۵	۸- مراحل انجام ژن درمانی را توضیح دهید.
۰/۵	۹- مراحل آماده سازی پلازمید <i>Ti</i> را برای وارد کردن ژن به سلول های گیاهی توضیح دهید.
۱	۱۰- در نخستین مراحل تشکیل حیات، مولکول های آلی پیچیده، چگونه تشکیل شدند؟

۱	۲۰- در مورد انتخاب متوازن کننده به پرسش های زیر پاسخ دهید: الف) به چه علت در مناطق مالاریا خیز ، شایستگی تکاملی افراد ناخالص از نظر بیماری کم خونی داسی شکل از افراد سالم (خالص) بیشتر است؟ ب) انتخاب وابسته به فراوانی چه هنگامی رخ می دهد؟
۱	۲۱- به پرسش های زیر در مورد گونه زایی پاسخ دهید: الف) جدایی بوم شناختی در مورد چه گونه هایی مطرح می شود؟ ب) شناسایی گامت های هم گونه چگونه انجام می شود؟
۰/۷۵	۲۲- در جمعیتی فرضی ۰/۴۹ افراد غالب خالص (AA) و ۰/۰۹ مغلوب (aa) هستند. درباره این جمعیت به موارد زیر پاسخ دهید: الف) فراوانی افراد ناخالص را محاسبه کنید. ب) فراوانی هر یک از الل ها را تعیین کنید. (نوشتن محاسبات الزامی است)
۲۰	جمع نمره

زمان امتحان: ۹۰ دقیقه	کلاس: چهارم	راهنمای تصحیح امتحان درس: زیست پیش دانشگاهی
تاریخ امتحان: ۹۳/۱۰/۰۸	تعداد صفحات: ۲	رشته: پیش تجربی

بارم ۰/۵	۱- ماده ی X - ارنیتین - سیترولین (ذکر دومورد کافی است . هر مورد ۰/۲۵)
۱	۲- الف (نادرست) ب (نادرست) ج (نادرست) د (درست) (هر مورد ۰/۲۵)
۱	۳- در همانند سازی مولکول جدیدی که ساخته می شود DNA است ، در حالی که در رونویسی مولکول ساخته شده از جنس RNA است . (۰/۵) - در همانند سازی هر دو رشته ، به عنوان الگو عمل می کند ، در صورتی که در رونویسی یکی از دو رشته DNA به عنوان الگو عمل می کند . (۰/۵)
۰/۵	۴- مرحله ی ادامه ترجمه با ورود $tRNA$ حامل دومین آمینواسید (۰/۲۵) به جایگاه A (۰/۲۵) شروع می شود.
۱	۵- الف (اپراتور و راه انداز) (۰/۵) ب (در سلول های یوکاریوت وجود دارد و نقش آن، تقویت عمل رونویسی است . (۰/۵)
۱/۵	۶- الف (وسیله ای برای هدایت ژن مورد نظر (۰/۲۵) (که آن را از ژنوم جدا کرده ایم) به درون باکتری (سلول میزبان) است. (۰/۲۵) ب) جدا کردن باکتری هایی که DNA نو ترکیب را جذب کرده اند (۰/۲۵) از باکتری هایی که DNA نو ترکیب را جذب نکرده اند. (۰/۲۵) ج) هنگامی که تولید نسخه های متعدد (۰/۲۵) و یکسان از یک ژن (۰/۲۵) تولید میکنیم، میگوییم آن ژن را کلون کرده ایم.
۰/۷۵	۷- نواری B (۰/۲۵) زیرا نواری که به قطب مثبت نزدیک تر است. حاوی مولکول DNA کوچک تر یعنی DNA خارجی است. (۰/۵)
۰/۷۵	۸- در اجرای این روش ابتدا سلول ها را از بدن بیمار خارج کرده (۰/۲۵) و ژن سالم را وارد آنها می کنند (۰/۲۵) سپس سلول های تغییر یافته را به بدن بیمار باز می گردانند. (۰/۲۵)
۰/۵	۹- محققان ابتدا ژن ایجاد کننده ی تومور را از آن خارج کرده سپس یک DNA خاص را جایگزین آن می کنند. (۰/۵)
۱	۱۰- مولکول های غیر زیستی با یکدیگر واکنش شیمیایی انجام داده و این واکنش ها سبب تولید تعداد و انواع زیادی مولکول های آلی ساده شدند. این مولکول های ساده با استفاده از انرژی خورشید و گرمای حاصل از فعالیت های آتشفشانی مولکول های پیچیده تری به وجود آوردند.
۱	۱۱- احتمال می رود که تغییر (جهش) در برخی RNA های آنزیمی یا مولکول های پروتئین مانند سبب شد که آنان بتوانند از ماده ی خام دیگری که در محیط فراوان تر بود (Y)، ماده ی مورد نیازشان (X) را بسازند.
۱	۱۲- الف (هوازی) ب (تقسیم دوتایی) ج (تاژکداران) د (ماهی های بدون آرواره)

۰/۵	۱۳- به علت داشتن اسکلت درونی توانمند و انعطاف پذیر
۱/۵	۱۴- الف) تغییراتی که در یک گونه، به منظور تطابق بهتر آن گونه با محیط خود انجام می شود. ب) الگوی تغییری که در آن، هرگونه پس از یک دوره ی طولانی، ناگهان دچار تغییر شدید شده است. ج) تیره شدن رنگ جمعیت جاندار به علت آلودگی صنعتی را ملانینی شدن صنعتی می نامند.
۱/۲۵	۱۵- در فنوتیپ افراد ظاهر می شود- در هر محیط بعضی از فنوتیپ ها سازگارترند و جانداران را قادر می سازد در آن محیط بیشتر تولید مثل کنند- بر اثر انتخاب طبیعی، فراوانی نسبی صفات در جمعیت ها تغییر می کند و در نهایت گونه های جدید پدیدار می شوند.
۱/۲۵	۱۶- الف) عددی ب) نوکلئیک اسید ج) وستیجیال د) دریاها ی کم عمق و) پستانداران
۰/۷۵	۱۷- جهت ژنی رخ ندهد (یا اینکه تعداد جهش های رفت با تعداد جهش های برگشت برابر باشد) - مهاجرت صورت نگیرد - جفتگیری ها به فنوتیپ و زنوتیپ افراد وابسته نباشد - جمعیت به قدری بزرگ باشد که بر اثر نوسانات تصادفی، فراوانی الل ها تغییر نکند - انتخاب طبیعی رخ ندهد (ذکر سه مورد کافی است)
۰/۷۵	۱۸- درون آمیزی - آمیزش همسان پسندانه - آمیزش ناهمسان پسندانه
۰/۷۵	۱۹- الف) پایدار کننده ب) معمولا هنگامی رخ می دهد که جاندار برای مدت زیادی در یک محیط نسبتا پایدار زندگی کرده و سازگاری های لازم برای زیستن در این محیط را پیدا کرده باشد.
۱	۲۰- الف) انگل این بیماری در گلبول های قرمز افراد سالم ($Hb^A Hb^A$) زندگی می کند ولی نمی تواند درون گلبول قرمز افراد ناخالص ($Hb^A Hb^S$) زنده بماند. ب) هنگامی رخ می دهد که در آن شایستگی یک فنوتیپ به فراوانی آن در جمعیت بستگی دارد.
۱	۲۱- الف) گونه هایی که در یک منطقه، ولی در زیستگاه های متفاوت زندگی می کنند. ب) توسط مولکول های ویژه ای که در سطح گامت ها قرار دارند.
۰/۷۵	۲۲- $f(AA) + f(aa) = 0/49 + 0/09 = 0/58 \Rightarrow f(Aa) = 1 - 0/58 = 0/42$ $f(A) = \frac{(2 \times 0/49) + (1 \times 0/42)}{2 \times (0/49 + 0/42 + 0/09)} = \frac{1/4}{2} = 0/7$ $f(a) = \frac{(2 \times 0/09) + (1 \times 0/42)}{2 \times (0/49 + 0/42 + 0/09)} = \frac{0/6}{2} = 0/3$ یا $1 - f(A) = 1 - 0/7 = 0/3$
۲۰	جمع نمره